

BAKURUBASANNI

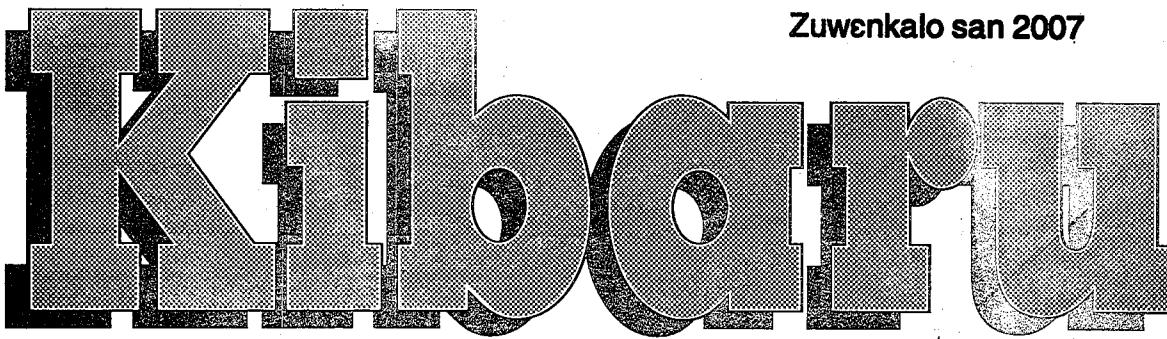
(*coups de cœur*)

Mali kono = Dōrōme 300

Afiriki kono = Dōrōme 600

Jamana were = Dōrōme 1000

Zuwēnkalo san 2007

Kunnafonisében bota kalo o kalo. BP: 24 Téléfoni : 221-21-04. Bosola Bamako-Mali. San 35nan boko 425nan A sōng : dōrōme 15

Jamanakuntigi Amadu Tumani Ture sigili nənaje

Malijamanakuntigikalata min kera san 2007 awirilikalo la Amadu Tumani Ture sugandira jamanaden fanba fē, a sigira fanga la zuwēnkalo tile 8 Bamako lajésoba la. Jamanakuntigi 7 tun be kene kan : Alihaji Umaru Bongo Odinba ka bō Gabon, Bilezi Kōnpawore ka bō Burukina, Idirisi Debi Itino n'a furumuso ka bō Cadi, Denisi Sasu Ngeso n'a furumuso ka bō Kongo Baraza, Faransuwa Bozize n'a furumuso ka bō Santarafiriki, Tomasi Yayi Boni ka bō Bené, ani Séki Uludi Abudalahi n'a furumuso ka bō Moritani. Senegalijamana Minisirinémogo tun be kene kan. Minisiri min nəsinnen be Faransi ni

Bené dōgotōrō dō ye fura sōrō koloci la

Koloci ye bana ye min be wele nansarakan na «derepanositozi». Bené dōgotōrō Zeromu Fagila Medegan ye fura sōrō o la. Faransi cakēda min nəsinnen don fura dilannenw jatemineni ma, o ye fura in sōrōsében di dōgotōrōkē in ma. Nin y'a siñé folo ye o cakēda in ka son farafin ka fēn dilannen na, sanko kenyafura. Faransifuradilanyōrōdōbena kolocifura in labenko juman k'a bila Farafinna ka bolo kan. Farafin 200.000 min be fatusano san koloci fē, walasa do ka bō o hake la.

Derepanositozi ye bana cennama ye. Den ba woɔrō o ba woɔrō be bange Farafinna, i b'a sōrō koloci be den 1 na. Bana in taamasiyēnw ye kurukundimi, kōndimi, farigan, jolidēsé, fēn min be mogo kono ni dōw b'a wele ninan, a ka teli k'o tīne. Fura tun ma sōrō koloci la mogo fe folo.

Dokala Yusufu Jara

Amadu Tumani Ture sigira fanga la. A ko a b'a césiri ka baara kelenw jiidi, ka kurraw damine jama ka hēre kama.

jamana wērew ce kōnenabō ma, Bérinari Kusineri, o tun be kene kan. Lamerikenjamana sénéko nənabōbaa fana ma to kō. Mogo hake min nana Bamako Amadu Tumani Ture sigili la fanga la, o tun ka ca mogo 50 ye. O ye laada ye ni jamanakuntigi kura sigira goférénaman min be yen, o be baara bīsa. Sibiridou zuwēnkalo til 9, minisirinémogo Usumani Isufi Mayiga y'a ka goférénaman ka baarabilasében di Amadu Tumani Ture ma. Foli ni tanuni kofe, jamanakuntigi y'a jira Usumani Isufi Mayiga la, a n'a ka minisiriw ka tēmē n'u ka baara ye. Ko damado be yen

Amadu Tumani Ture y'a nini Usumani Isufi Mayiga n'a ka goférénaman fē u k'u janto olu la kosebē u ka baaraw kōnōna na : depitesigikalataw labenni n'u waleya konuman ; jamanadenw te se ka ne fē minnu kō olu sōrōli nogoya la; mogo minnubé forobabaara la, olu keli ka baaradaw matarafa ka baara numan ke ani ka forobanafolo lakana; kumajogonya sabatili Mali ni demejogonw ce. Jamanakuntigi ye ko laban min geléya goférénaman ma, o ye layidu minnu be jamana ni nafolotigiw ce u k'o tiime.

Bakari Kulubali
Dokala Yusufu Jara

KONKO

San 2007 / 2008 sénié kanpani kunnatoni

n° 2

Goférénaw, péréfaw, sénié mogo wani depi ew ladiyal iwariw
dantigera

n° 3

n° 4

n° 5

Kurukanfuga Guwara lanenamaya

Yéremahoronyanini lelew Afrikikoro

Kalankone n° 54han - Bamanankan kumasenw

Kumasenwalema bolosabatig

Dukene n° 37han - Musokélé

n° 8

n° 9

Gabon jamana na mogo be ke ka basi son

n° 11

Kan 2008 nəbilantolatan - Mali-Séraloni = 6 n° 0

n° 12

San 2007/2008 sene kanpani kunnafoñi

San o san sene kanpani kura daminetunma na, minisiriso min nesinnen be sene ma. Mali kono, o be feerew tige do ka fara suman sorota hake kan ni sumantijefenw keleli ye. O hukumu kono, senekelaw n'u demebaaw b'u fanga fara nogon kan. Hakililajigin na, san 2006/2007 sene kanpanina, sumansuguya bee lajelen sorobenna toni miliyon 3.693.240 ma. N'i ye san 5 temenon sorotkuuru kemesarada, san 2006/2007 suman sorolen ka ca n'o ye ni 25 ye. Koori toni 410.370 sorola, kasoro a tun jirala ko toni 635.880 ka kan ka sorot, fo k'a faranfasiya ko taari 1 sorot be ke kilo 894 ye. Tiga ni ncoko la, teme kera da folen kan. Tonni 265.549 sorola tiga la, kasoro a tun fora ko toni 251.632 ka kan ka sorot. Ncoko toni 2.004 sorola, kasoro a tun fora ko toni 1.180 ka kan ka sorot. A tun fora ko sokise toni 143.485 ka kan ka sorot. Dese kera o ma kosebe. Tonni 71.036 doron de sorola la. A tun fora ko benettoni 7.357 ka kan ka sorot. Dese kera o ma. Tonni 4.498 de sorola. San 2007/2008 sene kanpanina, sumansuguya bee lajelen sorota kiimena ka bila toni miliyon 4.177.360 la. Kemesarada la o ka ca ni san temenon inta ye ni 13 ye. N'i ye jatamine ke suman toni hake sorota in na, Mali kono san 2008 sumandunta mana bo a la, a to be to toni 681.619 ye jamana bolo jigi ye.

Bananku toni 560.000 ka kan ka sorot, ku toni 85.270 ka kan ka sorot,

woso toni 248.474 ka kan ka sorot. Koori toni 560.000 ka kan ka sorot ani timinkala (mankala) toni 364.997. So toni 166.016 ka kan ka sorot, tiganinkurun toni 22.732 ka kan ka sorot. Beni toni 21.480 ka kan ka sorot. Jababa toni 2.050 ka kan ka sorot, jabakurunnin toni 211.743 ka kan ka sorot. Komiteri toni 174.216 ka kan ka sorot, gan toni 69.393 ka kan ka sorot, ani tamati toni 64.322. Mankoro toni 692.777 ka kan ka sorot, namasa toni 136.898 ka kan ka sorot. Lemuruba toni 74.373 anitamaro toni 890 ka kan ka sorot.

Kungo kono jiridenkaritaw la, sikolo toni 53.407, ntomohon toni 1.595 ani nsiramugu toni 1.043 ka kan ka sorot. San 2007/2008 sene kanpani kama, nogoni bagajimusakakuuru be se toni 187.229 ma. Senekoyorolaben hukumu kono, foro taari 14.549 bena laben; nka jikodese tenu taariw hake min sorot o la fiyewu, o ye 12.332 ye. Jatemine na, kanpani in musaka kuuru be se sefawari miliyari 85 ani miliyon 800 ma. O be ben 12 ni murumuru 76 ma Mali ka san baarakenafolo kemesaraden na. Farafinajamanakuntigiyelaje min ke Maputo Mozambique faaba la sene yiriwaliko la, u y'a jira kemesarada la jamana ka 10 don sene dafe a ka baarakenafolo la walasa sene minisiriso ka se ka san 2007/2008 kanpani babugubaara ke ka ne ni kunkorota ye. **Moriba Kulubali**

Dokala Yusufu Jara

Zeyaye Saheli ye muso 2 666 kalan san 2007

Zeyaye Saheli ye kenyereye demedonjekulu do togo ye Mali kono. A nansarakan daje surun ye «GAE-SAHEL» ye. A ka baaraw nesinnen be denmisenninw topoto konuman ma.

Dirisa Kone min ye Zeyaye Saheli nemogoba ye, o y'a jira ko demedonjekulu in ye baara damine kabini san 2002, Falaje, Nciba komini na Kati mara la. Nk'an be waati min na, Zeyaye Saheli ka baara walangatara komini 15 kono Mali marayoro 4 na. N'o ye dugu 43 ye. San 2007 in kono, Zeyaye Saheli ye muso 2.666 kalan.

K'a damine zanwuyekalo la ka se mekalo banwaati ma, balikukan tun bolodara duguw la. Balikukan suguya min be Zeyaye Saheli bolo, o be wele jekamiirikalan.

Mali pasipori musaka

Sariya nimoro 07-081 / P-RM min tara san 2007 marisikalo tile 9, o be Mali pasipori (dugutaaseben) dilanni musakaw dantige.

Dugutaaseben be dilan san 5 kuntaala kama. A songo ye doreme 4.000 ye sefawari la.

Tenburu minnu be don dugutaaseben dilanni dafe, olu songo cogoya file :

Ni pasipori be dilan Mali kono, sefawari 6.000 be sara. N'a be dilan jamana kukan Mali ka lasigidenso do la, sefawari 8.000 be sara.

Warisaraseben (eresi) min be di pasiporipinina ma, o dilanna faso nafoloko soba fe, n'o ye terezori ye. Nin kunnafoñi ninnu b'a kan :

Karie (seben) songo sebennet be jatedenw na, tenburuw songo fana sebennet be jatedenw na.

Pasiporidilanna mana wari folen ninnu mine, a b'u lase terezori la nin tile hake ninnu kono :

Pasizori min dilanna Mali la, o wari kana teme tile 15 kan a bolo kasoro a m'a ci terezori la.

Pasiporidilanna mana sebenw ni tenburu songo minnu ci Mali nafoloko soba la, o fana be warisaraseben di a ma, min be wari in sarali seereya.

Nansarakan na a be fo a ma «erefileti» kalanden b'a yere ye a ka kalansenw kono. Taamasijemafenw de be sarada duguma sirajuru do fe. Karamogo be sira jira kalandenw na, ub'u yere kalan. U be ko kura min ye, o dan ye sebenni ye. Jekamiirikalan be mogohakili dayele k'a sendon a yere kalan na. Baro caman be k'a kalan konona na. I n'a fo musow ka tile kelen baaraw, sigida n'a lamini lasaniyalu, peseli (jiginni labenbaaraw), den dabocogo feerew, kalata kecogo, woloseben, furuseben, bugunnatigeseben (karadante) ani sayaseben nafaw ani dendumuniw dilancogo. Zeyaye Saheli be sigidalamogow lafaamuya nin bee la u ka fasodennumanya baaraw tiimeni kama.

Dokala Yusufu Jara

Gofereneriw, perefew, seni mögöw ani depitew ka ladiyaliwariw dantigera

Gofereneriw, perefew, perefe dankaw

Sariya n° 07-142/P-RM min tara san 2007 awirilikalo tile 23, o bë goferenaman togola lasidenw (gofereneriw, perefew, superefew) ka ladiyalifénko dantigé.

K'a damine san 2007 awirilikalo tile 1 la, ladiyaliwari dantigera goferenaman togola lasigidenw ye ka da u joyoró n'u ka baarakéta kan. O ladiyalowiye suguya 2 ye, min bë sara u ye kalo o kalo. **Joyoró ni baarakéta ladiyalifén :**
 - maraboloyorow gofereneri ni Bamako ta, sefawari 17.000
 - gofereneri ka baarakékulu némögö, sefawari 14.000
 - gofereneri ladibaa, sefawari 14.000
 - perefew, sefawari 14.000
 - perefew dankan, sefawari 12.000
 - superefew, sefawari 12.000.

Joyoró kerenkerennen ladiyalifén :
 - marayorow gofereneri ni Bamako ta, sefawari 33.000
 - gofereneri ka baarakékulu némögö, sefawari 32.000
 - gofereneri ladibaa, sefawari 29.000
 - perefew, sefawari 26.000
 - perefew dankan, sefawari 23.000
 - superefew sefawari 18.000

Seni mögöw

Sariya N° 07-144/P-RM min tara san 2007 awirilikalo tile 23, o ye kalata labenbaaw (Seni mögöw) ka ladiyalifénko n'u ka ciw musaka dantigé. A nesinnen bë kalata labenbaa minnu sugandira jamana fe ani mögöw ye minnu sugandi marabolow kono. Wari in bë sara u ye kalo o kalo fo k'u ka sarati dafa.

Jamana togolataw, sefawari 80.000 marabolow togolataw, minnu bë Mali ka lasigidensow la, sefawari 18.000

minnu bë Bamako, sefawari 7.000 minnu bë serekiliw la, sefawari 5.000 minnu bë kominiw kono, sefawari 3.500

Jamana togó la, kalata labenbaaw ka ciw musaka file : Mali kono taamaw,

sefawari 8.000 tile o tile, Mali kókan,

sefawari 32.000 tile o tile.

Depitew

Mali la, mögö min mana sugandi depiteya la, sefawari miliyon 10 bë di a ma, a ka baarakéminenw songoko kama. Kalo o kalo sefawari 100.000 bë di a ma ladiyalifén ye a joyoró kama.

Hakililajigin na, san 2007 zuwenkalo

tile 7, depitew jenna ni sariya fila ye u yérew kunkan.

Folo tun y'u ka ladiyalifén boli ye sefawari 60.000 la ko ke 100.000 ye kalo o kalo. San 2002 ni bi ce, 60.000 de tun bë di u ma kalo o kalo. Filanan tun ye ko kura dësigili ye sen kan depiteko la. N'o ye miliyon 10 ka di depite kelen-kelen ma a ka baarakéminenw songoko kama. Owari'b'a to depite ka yéléma Bamako a ka depiteya kónona na. Sariya fila min tara ka nesin Mali depitew ma, a musaka kuurubé bë sefawari miliyari 1 ani miliyon 87 ani 160.000 ma. Ali Nuhun Jalo tun bë kórfókene kan depitebulon kono nka a ma sonk'a da don kuma in na. Ibarahima Bubakari Keyita fana tun bë kéné kan, ale ma jen ni sariya ninnu sigili ye.

Burukina bayélémakoorisi séneni bilala san 2009 na

Atun fóra ko bayélémakoorisi forobaseneni bë damine Burukina san 2007 na. Nk'o bora a ma, k'a bila san 2009 na. Lamerikenjamana cakeda min bë wele «Monsanto, o kóni bë kóori bayélémasi sifilesené na yen kabini san 2003. Cakeda min nesinnen bë kórisené yiriwali ma Burukina n'o ye «Sofitkisi» ye, o némögodoye Zorizi Yamewogo ye. Aley'a jira k'uté se ka kóori bayélémasi sibekorosene jinan, fo san 2009 sene kanpani na. A ka fo la, o b'a soro san 2007 ni 2008 sene na, u ye bayélémasi juman caman soro ka bila senekelaw kama. Burukina ka san baarakénafolo kemesaradalen na, 60 bë soro kórisené nafa la. O de kama a kéra sahelikungo jamana fólo ye ka kóori bayélémasisifilesené damine kabini san 2003 la. O kéra Eziputi ni Afirikidisidi donnent kó kóori bayélémasisens na. Dokala Y. Jara

Mali pasipori musaka

Sariya nimoro 07-081 / P-RM min tara san 2007 marisikalo tile 9 , o bë Mali pasipori (dugutaaseben) dilanni musakaw dantigé.

Dugutaaseben bë dilan san 5 kuntaala kama. A songo ye dörömé 4.000 ye sefawari la .

Tenburu minnu bë don dugutaaseben dilanni dafé, olu songo cogoya file :

Ni pasipori bë dilan Mali kono, sefawari 6.000 bë sara. N'a bë dilan jamana kókan Mali ka lasigidenso do la, sefawari 8.000 bë sara .

Warisarasében (eresi) min bë di pasiporinina ma, o dilanna faso nafoloko soba fe, n'o ye terezori ye. Nin kunnafonni ninnu b'a kan :

Karine (sében) songo sébenne bë jatedenw na, tenburuw songo fana sébenne bë jatedenw na.

Pasiporidilanna mana wari folen ninnu mine, a b'u lase terezori la nin tile hake ninnu kono :

Pasizori min dilanna Mali la, o wari kana temé tile 15 kan a minebaa bolo kasoro a m'a ci terezori la.

Pasipori min dilanna Mali kókan, a dilannen mana kë kalo tile o tile la, o nokankalo tile 15 kana se ka wari to a dilanbaa bolo n'a m'a ci Mali nafoloko soba la.

Pasiporidilanna mana sébenw ni tenburu songo minnu ci Mali nafoloko soba la, o fana bë warisarasében di a ma, min bë wari in sarali seereya.

Kurukanfuga Guwara lanenamayara

Tile saba kera laje la Kurukanfuga Guwara kunkan Bamako yan ani Kangaba. A daminené alamisadon mëkalo tile 31 k'a kuncé zuwenkalo tile 3 san 2007. A labenna Mali seko ni dënkó minisiriso fe.

Baaraw bolodara nin cogo in na

- Alamisadon mëkalo tile 31 san 2007 Bamako, baro fôlo kera. O bara in kera Manden buruju kan, k'a ta lawale la fo bi. Kumatigw tun ye karamogoba Seyidu Kamara ye ka bô Maaya dönniya nininida la Bamako yan ani Fode Berete, ka bô Kangaba, o ye körölen dönnibagaba ye, Maninkaw ko a ma «Berelalo».

- Jumadon zuwenkalo tile 1, Bamako lajesoba kono badala, baro filanan kera. O baro in kera Kurukanfuga Guwara bënkan kònkok kan 1.236, Kirina kele kofe.

KURUKANFUGA GUWARA YE MUN YE?

Kurukanfuga file nin ye Kangaba donda la i kinin fe n'i be bô Bamakoyanfan fe. Keneba don Kulu sanfe. San 1.236, Sunjata selen Sumangurun na Kirina kele senfe, ani a jenogonw : masaw, kelekuntigw, tonta jón tan ni woôro, Masasi naani, Morikandasi 5 ani ñaara naani, olu jéra ka sariyaw sigi, ka Manden tila, k'u siñé ñogon ye. A be fo o de ma Kurukanfuga Guwara. Guwara koro laje, manikakan na. Mali sariyabaju fôlo labenna Sunjata tile la. O ni bi ce ye san këmë wolonwula ni san bi wolonwula ni kelen ye ;san 771.

Baro min kera Kurukanfuga Guwara bënkan kònkok kan o kumatigw tun ye Yusufu Tata Sise, o ye karamogoba ye tarikuko la ani körölen dönnibaaba dô, Lasana Kamisoko ka bô Kirina.

Mali ye mögoba caman wele laje in kene kan, u ka na u da don baro la, ka kunnafoni caman lase

mögow ma Manden kan ani Kurukanfuga Guwara : Seki Hamidu Kani, ka bô Senegali, o ye dönnibagaba ye nansarakan na, gafesebenna fana don. Ale y'a jira ko Senegali tun ye Manden dô ye. Kurukanfuga Guwara bënkanw be kalan an be don min na i ko bi Dakaro Iniwérisite la.

A y'a jira fana k'a y'a lajnini, ale ni Jibirili Tamisiri ñani, ka fara Senegali peresidan kan, Abudulaye Wadi, ka ñenajew ani sinimaw laben Kurukanfuga Guwara kan walasa a ka lakodon kosebe dijé kono. An karamogoba Jibirili Tamisiri ñani, o ye Lagineka ye, o fana tun be kene kan, tariku dönnibaaba don tubabukan na.

Ñaara belebele dô fana tun be kene kan, o fana ye lagineka ye, a togo Babu Konde ka bô Fadama. Serifu Keyita, o ye karamogoba ye, a sigilen be Lamerikenjamana kan, Maliden don, o fana tun be kene kan.

Tubabudönni tigilamögow ani Farafindönni tigilamögow de ye kuma ta nin lajeba in kene kan, ka ñogon dafa, bawo dô be dô dòn, dô t'o dòn. Lajejama

ye faamuya caman soro Manden kan ani Farafinna tilebinyanfan

tariku. Dönnibagaba minnu tun be kene kan, olu bëe bëenna a kan ko fen caman sëbenna gafew kono tubabukan na Manden ani Mali tariku kan, olu te tijé ye.

Jeliw fana be manamanakuma caman fo u ka dönkiliw kono, olu fana caman te tijé ye. U y'a jini segin ka ke tariku kan k'a sëben kura ye. Körölen dönbaga fen o fen be jamana kono an'a kókan, k'olu bëe ka döntaw fara ñogon kan, k'u fesefesé, k'u woloma, ka bô ni tijé lajika ye, k'o ke gafew ye, k'u lase jamanadenw ma.

An karamogoba Yusufu Tata Sise y'a jira a ka köröfow kono ko ni Mali dönnibaga n'a ñininkelaw y'u fanga fara ñogon kan ka baara ke a ñema jamana in seko n'a dönkow kan, an be bila jamana caman ñe; bawo, dönniya minnu be boli sigida lakanani kan, dunkafa sabatili, soro ni hadamadenyasiraw yiriwali, mara këcogo numan, kalan këcogo numan, siyansi ni tekini fo ka taa se soro dasiyakalanw ma, an ka maaköröw ye dô ke nin bëe la. A to tora k'a jini k'o dönni köröw lajenamaya, k'u kejë dönni kuraw ma, jama nafalan ka bô u la.

Mahamadu Konta

Manden dönsow kalikan

Mandenjamanaw kono, mögow hakilitora kalikan filala. Dönsow kalikan ani kurukanfuga kalikan. Nin ye dönsow kalikan ye :

«Manden sigira ben ni kanu de kan ani hörönya ni badenya. O koro ye ko siyawoloma te Manden tugun. An ka kele, körödö file nin ye. Ola sa, Saane ni Kontorón denw b'u kanbo dijé fan tan ni naani ma Manden bëe lajelen togo.

1. Dönsow ko :

Ko ni bëe ni,
Ko tijé koni don ni be bô fine na ni ñe,
Ko nka ni man koro ni ni ye,

Ko ni man fisa ni ni ye.

2. Dönsow ko :

Ni bëe ni,
Ni tööro sarabali te.

Ola sa,

Ko mögö si kana bila i siginogon na
Ko mögö kana i mögöngon nimatoço
Ko mögö kana i mögöngon lajaba.

3. Dönsow ko :

Ko bëe k'i janto i mögöngon na
Ko bëe k'i bangebagaw bato
Ko bëe k'i denw lamo a ñema
Ko bëe k'i ka dugumögow ladon.

4. Dönsow ko :

Ko bëe k'i janto i faso la :

Kon'i y'a men ko faso, n'o ye jamana
ye
Ko mogo ko don
Ko ni mogo banna jamana o jamana
ko kan
Ko o jamana o dugukolo yere be
nenafin.

5. Donsow ko :

Ko kongo man ni
Ko jonya man ni
Ko kongo ni jonya nogo ko jugu te,
dine so yan.
Ko ka ton ni kala to anw bolo,
Ko kongo te mogo faga tun Manden
Ni ja kera nafen ye;
Ko kele te dugu ci tugun Manden

K'a jonto :

Ko nege te don mogo da la tugun,
Manden
Ka taa a feere,
Komogoté bugotugun, Mandensango
k'a faga k'i ye jonden ye.

6. Donsow ko :

Ko jonya silasara bi,
Manden denen n'a denen,
ko binkanni dabilala bi, Manden,
ko nani jugu banna bi, Manden.
Kongo man ni,
Malo te kongo to la,
Nani man ni,
Joyoro te janibaato la;
Danbe te jor na
Dine yoro si la.

7. Folomogow ko :

Ko mogninfin yerekun,
A kolo n'a bu
A semé n'a bu
A golo n'a farikansi
Ko olu be balo suman ni ji de la;
Ko nka k'a ni be balo fen saba la.
Sagolamogoye
Sagolakumafo
Ani sagolakoke
Ko ni nin fen saba do ye ni majé
Ko ni b'i tooro,
Ko ni b'i coolo,
O la sa, donsow ko :
Ko, bee wasa b'i yere la,
N'a ma ke i faso tanamatine ye :
Ko bee ta y'i sorofen ye.
Manden Kalikan file nin ye
k'a da dine bee lajelen tulo kan.

**A bayelemana bamanankan na
Mahamadu Konta fe**

Yeremahoronya ninini kelew Afiriki kono

Any'a fo ka teme, Alimankelé filananbannen, sendikakelé ni politikikelé cayara Afiriki kono. Sendikakelé ye tubabubaarakelaw ka jekuluw ka ko labennen ye. A be fo o tubabubaarakelaw ka jekuluw ma Sendikaw walima Sendikatónw. O waatiw la, sendikaw ka kele tun te doweré ye k'a nini Farafin minnu be tubabubaara la, olu minecogo ka ne baaradaw la, i n'a fo nansaraw minecogo. U y'a nini do ka fara usaraw kan, baarakeminén humanwa ka di u ma, siyawoloma kana ke baaradaw la, ani u denw n'u musow ka nafa soro u ka baaraw la. Fanga tun be tubabuw bolonka baarakelaw ye Farafinw ye. Sendikaw fanga bonyalen, u tun be to k'u basakantigeda jira nansaraw la, k'a jira n'u ma son u ka fotaw ma, u be baara bila, ka tubabuw ka nafasorosiraw nagasi. A be fo dema Sendikakelé. Politikikelé ye mun ye? Politikikelé ye fanganinikelé ye. Nansaratile la, a fora o fanganinikelé de ma fasokunmabokelé walima yere takelé, walima yeremahoronya ninini kele.

Afiriki kono, yere takelé kecogo kera fila ye : Yere ta dō soro ni marifa daburu ye, dō soro ni wote ye ani si g i k a f o . Jamana minnu y'u yere ta ni marifa daburuye Afiriki, omisalidoye Alizeri ye :

Alizerijamana y'a ka yeremahoronya soro ni mugu ni kissé ye. Alizeri tun jatelen be Faransi dugukolo fe ka da a kan a sigi diyara kosebe tubabuw ye. Tubabutile la, tubabu miliyon kelen ni ko tun sigilen be Alizeri; a tun be fo olu ma koloñw. Okoloñw tun sigilen b'a kan ko Alizeri ye Faransi do ye. Alizeri tona be Faransibolo, kuma te yeremahoronya m a U ye baara caman ke Alizeri,

nafasorobaaraw. U tun t'a fe fewu Alizerikaw'udadon politikikola kuma te yeremahoronyajini ma. Nka geleya nana don koloñw ni Alizerikaw ce, su mandi, tile mandi. Owaatiw la, n'i tun ye Alizeri mogo tila kulu wooro ye, i tun b'a soro kulu duuru ye silamew ye n'o ye Alizerika yere yere ye, a to kelen tun ye tubabuw ye. Nka ko bee lajelen tigya n'a nemogoya tun b'o tubabuw deron de bolo : Fanga, nafasorosiraw, Kalanko, sorodasiya ani do werew. Gerente barika bonyako jugu, dugumogow murutira k'a nini Faransi fe siyawoloma ka dabila, bee ka to i danbe la. Oma ben tubabuw ma. San 1.945, Alizeri yoro min be wele Setifu, jamanadenw murutira yen k'u ka nisongoya jira. Faamaw ye nangata bee lajelen da olu kanka mogo caman faga, ka caman jogin, ka caman don kaso la. Kabini o kera, murutili ye jamana fan bee labo. Faransi ye juru yoba o la k'a laje ka depitebulon sigi Alizeri kono. Nka depitesigiotew daminenen, namara ni janfaw kera ka Alizeri mogo jenamaw sen bo a la, sango a silamew, olu caman binna. O ye do fara jamanadenw ka murutili kan.

Fasokunmabokelé wulila Alizerisan 1.954 nowanburukalo tile folo (FLN) fe, n'o sigira sen kan Ahamed Beni Bela fe. FLN tun ye Alizerikaw ka jekulu ye min ka baara tun ye ka sorodasiw laben kele kama ani ka jamanadenw lafaamuya politiki baaraw la walasa ka Faransi gen ka bo u ka jamana kono. San 1.955, Alizeri mogo murutilenw n'u ka maramafenw donna marabolo fila kono : konsitantiniwa ani Orani. O waati la, sosiyalisiw tun be fanga la Faransi. Olu ka goferenaman ye Faransi sorodasi ba keme naani bila ka na tubabuw lakana ani tubabufanga. O kelen, kele kera berebila ye. Mogo murutilenw y'u **A to be ne 10 na**

Kabasene bëna yiriwa Mali kono

San 2 in na kooriko geleya kera sababuye ka senemusakaw soroji geleya. O de kama feere do bolodara ka nesin kabasene yiriwali ma Mali kono. I n'a fo mogoo minnu b'a fe ka kaba doron sen. O mogow be fara nogon kan ka ke jekulu kelen walima jekuluw ye kasoro k'u ka lajini ke bankila. Uka kabaforo senetamusaka be ben wari hake min ma, banki b'o jurudon ul. Samiyemana ban, banki ka juru be ben kabakise kilo hake min ma, o be pese ka lamara banki ne kabasenejekulu bolo. Waati min na kaba be wari caman soro, banki b'a ka kabaw feere walasa a n'a ka juru n'o tono soro a la. Wari hake min mana to banki ka juru n'a tono kofe, o ye kabasenejekulu ta ye. Nin feere in bëna se ka ke kabasene

yiriwacogo ye wa? Ne hakili la feere in ka ni. Nka n sago don kabasene yiriwali la, goferenaman ka cakeda do sigi sen kan, min bëna kaba san senekelaw bolo songo duman na, walasa senekela ni banki, bee k'a ka wari soro a tuma na. Walima ka izini jo min bëna kaba bayelema ka ke fen werew ye. Kabasene yiriwa man di ni sanbaa kerenkerennen te kaba sorotaw la. Kaba bayelemani, ani a sanni songo duman na senekelaw bolo, olu de bëna ke kabasene nafa yesenekelaw ni mogow werew ma. N'oma ke, geleya be don baara la ka mogow siran kabasene ne i n'a fo sisan kooriko be dabolo jugu min kan.

**Daramani Sise ka bo Nogolaso,
Sanzana komini na Kijan Sikaso**

Senekelaw k'u fanga fara nogon kan

Aweko damine na, awe kelen doron tun be soro dugu kelen na. O waatiw la koori tun be nafa ladow dugu kono, ani ka nafa lase kooriseneaw na. Senem- keminew songo tun ka nogon, koori fana tun be ne kosebe. Awew tun ye awebaw ye. Hali ni geleya tun ye koorisenea minnu soro, Awe tun be jo olu jigi koro. Senekela tow ka wari tun te tige ka taa o geleyaw dafe. Nka kabini benbaliya ni warikonata ye awebaw ci ka ke awe fitininv ye, senekelaw fanga dogoyara. An be don min na awe caman kera Sepesew ye kasoro fanga tu la. Kooriko geleya nana ben n'o waati ye. O de koson kooriseneaw ta kelen be yerejini ye.

Ni dugu min ni sepese kelen ka kan, i b'a soro sepese 3 walima 4 b'o k'o. A kera sababu ye ka caman fara kooriko kuma caman kan. Sabula sepese fitiniv te se ka geleyaba kumben dugu kono. Kooriwari daw dilen be kalo 3 ni 5 ke sepese bolo kasoro u ma se k'a tila senekelaw ni nogon ce. Bee dun b'a don ko senekela ka musaka fanba sirilen b'a ka kooriwari la. O la ni senekelaw tun y'u fanga fara nogon kan, o tun be ke sababu ye ka bi geleya kumbenni nogoya.

**Daramani Sise ka bo Nogolaso,
Sanzana komini na Kijan Sikaso**

Depitekalafili

Depitekalafili sera. Bulonba joyorjiniinaw wulila. U b'u ka mobilisaw ta ka don an ka wulakonmogow kan ni te ni sukaro ani kogo ye. An k'an janto an yere la. Mogoo min sigilen t'an cema, n'an y'o sugandi, o mako tena k'an na. Politikimogoo nen ka di kosebe. O n'a ta bee an kana son ubolo. U k'a to an wulakonbaarakelaw fana ka bulonba lasoro sa, sabu dugubakonmogow meennan an kan. Bulonba depite bee mana ke dugubakonmogoye, fosi tena fo yen nansarakan ko. Wulakonbaarakela ka geleya nogoya man di. U lafasabaa te bulonba kono.

**Salifu Dunbuya animateri don Sanankorobugu Awe la,
Muntugula komini na Kati**

Donnibaaw kana nogon lagosi

Ni mogoo ko a ce ka ni sufé, dugu mana je a be ye. Nemogoya nininaw ka nogonlagosi dabila. Min mana nininka tele ni arajo la, o b'a ka kuma fanba ke towlagosili ye. Fasojojan te mena da. Jamana mogobaw man kan ka nogon lagosi. O te netaa sabatibaara ye. A foro ko jamana si te taa ne ni dönni dungew ma nogon bonya ka ko to nogon ta la. Faamaw k'a laje ka tilen fanga la jamanadenw ni nogon ce. Do kera kumamugu la ten sa. Baara numan de nininen don mogow fe. Sanni mogoo k'a fo ni n ye fanga soro n be nin ke, a k'ayere nininka, ne be munna jamana in ye sisan? Kumamugu te se ka mogoda mogola nemogoyakola bilen. An be waati min na, keko de ye foko ye. A ka di ne ye wariba tijeni ka dabila nemogoya nini na. Mogoo min ye baara numan damine fanga kunna, o ka deme a ka baara la. Benbaliya te fosi ne; an ka benbaliya kele ka bo jamana kono.

**Bakari Danbelé ka bo Sikaso
Wayerema 2 la.**

Kunnafonisurunw

Dugu 505 : Faantanya keleli cakeda min tun be wele PRP, a togo yelemana ka ke PADEKI ye. PADEKI be baara la Mali dugu 505 la Kayi ni Kulukoro maraw la.

Sefawari miliyari 149 ani miliyon 340 : Irisijamana nafolobatigi min togo ye Abaramowisi, ni Angilew kantolatanton Selisi tigi fana don, o ben'o wari hake sara a muso ye k'a furu sa. O te koba ye Abaramowisi bolo, sabula wari kofojen, kemesaradala a te tan bo a ka nafolo kuurukaara la, n'o ye sefawari miliyari 9.170 ye. Ce in bëna ajo n'u ka den 5 musaka fana ye. U ka furu sara san 2007 in feburi yekalo la Sukotika mara la. Abaramawisi y'o mara in gofereneri ye.

Muso ka nasongobo b'a ke sɔntigi ye

Wulakonoduguw la nasongoko kelen be ka benbaliya don ce caman n'a furumuso ce. Cew te nasongo bo anw ka duguw la. O ye waleya ye min man ni. U b'a fo musow ka senet ke u yere ye. O musaka be ke u ka nasongow ye. An k'a don musow ka cikefentw neci ka ca u bolo ni nasongoko te. Musow jolen be n'u denw ka samarakow, finikow ani denmisennin ka musaka werew ye. Fo ka denmisennin si hake se san 15 ma, a musaka bee b'a ba kan.

Ne b'a jini wulakonocew fe, nasongoko kana to musow bolo, sabula a kelen don ka ko caman lase cew ma. Muso caman b'a ce ka jigenkonjo, kaba, tiga ani sow bo k'u feere a jinem. An ka nasongo di an musow ma, o ka fisa u keli ye k'an ka sumanw bo an ko k'u feere nasongoko kama.

Misali la du min nasongo dogyalenba ye doreme 30 ye tile kono, o be ben doreme 900 ma kalo la. San 1 nasongo y'o la 11.800 ye. N'a fora furumuso k'o bo ka laban k'a jo n'a denw musakaw ye, wulakonomusow be don da jugu fe tuma caman na kasoro u semako te.

Yakuba Kulubali ka bo
Soribugu la, Kasaro komini na Kita

Bamanankan be ka yelema

Ne nisondiyalen be bataki in ci balikukalansoba mogow ma, a karamogow, jininkelaw ani gafesebennaw, k'u bee lajelen fo dan te foli min na.

Ne be kuma bamanankan focogo dow kan, sabula balikukan bamanankan na, fen caman be ka fo ani ka seben i b'a soro filakan bo la, korborkan bozokan ani kan caman werew. Nka bamanankan kera forobakan ye. O tuma ne b'a jini balikukalansoba karamogow fe, n'a ma ne ko balikukan bena don lakolisow kono, bamanankan focogo do be yen fo hakilito ka ke olu la, n'o te n'olu tara ka seben, bamanankan yereyere focogo bena bayelema ka ke kan werew ye; danew b'o la ani kanjew. O bamanankan dow file nin ye :

A folo ye konoganko ani konorfiliko ye. N'i y'a men bamanankan na n konoganna, o b'a soro ko do nana i ma, i siranna. Wa

n'i y'a men bamanankan na ko konorfiliko, o b'a soro ko do nagamina i bolo. Nka an nana mun ye nin kuma in focogo la? A bayelemana ka ke «gankamana» ani kamanagan ye. Filanan, a fora ko ka nziirin ani nzana seben «nsiirin» ani «nsana». O focogo ninnu be jini ka yelema doonin ka bo bamanankan na. Sabanan ye, mogo dow be ka nziirin, nzana ani ntalen koro ke kelen ye olu dun koro te kelen ye. O tuma, an b'a jini balikukan karamogow fe, bamanankan min be fo Bamako, u kan'a to o ka don balikukan kono, sabula balikukan kun belebeleba ye kan yiriwali ye. A kera filakan ye o, korborkan, bozokan, u be fo cogoya koro min na a ka to o la, yelema kana don u la sebencogo la ani focogo la, n'o te an be min nefe kanko la, o tena soro.

Yaya Mariko ka bo Senu Bamako

Kalan te sabati timinandiya ko

Mali lakoliko be ka taa bolo min kan sisan, o te mogo nisondiya. Nifaamaw malakoli segin a cogo numan na, kalan geleyalen be faantan bolo. K'a damine tubabutile la fo ka na se Mali ka yreta ma, waleya fila tun be kalan kono, olu dabilala. Gafe tun be di lakoliden ma; karamogo tun be bila a ka kalanden ne ka taa fen dow kalan kungo walima dugu kono. A tun b'a to mogo k'a kalanfen don kosebe. Waleya sabanan min tun be lakoli la folo, lakoliden tun te dalaje u sagolabaroda si la kasoro u ka gafew tu bolo. U be je k'u kalan. Nin waatiw la, wari dili lakoliden ma, a ka taa a ka kalan dafa jamana were la, o tun man ca. O na ta bee mogow tun sebekoro kalannen be. Hali kalanden minnu tun be taa jamana were la kalan na, olu tun be jamana jigi fa. Sisan lakoliden be taa kalanyoro la a ka kaye soorilen a ka pantalon jufa kono. I b'a dow yere soro tewuli la kalansokoflaw la. U te dalaje gafe kunna k'o kalan. Danniya sorsira ye kalan ye. Kalan te sabati timinandiya ko. O tuma na danniya be soro cogo di?

Mali lakoliko kelen be kamanaganko ye. Bi-bi in na, kalanso tannan lakoliden min be se batakikan ni bataki sebencogo numan na, o man ca.

Yaya Mariko ka bo Senu Bamako

Dingesosigi

An ka ke kulu kelen ye.
Dine ko o ko, n'a diyara i be jama ye.
Ne de be kow damine mogow be n deme.
Mogo, n'i taara wele
Dine ko o ko la, bonya don.
An kan'a fo nin ko in te bera ye,
Mogo t'a laban don.
Dine ko bee be se de la.
N'i be yoro o yoro, sama i ka mogow-la,
Dine te so ye.
Ala ka so si te binna.
Dingesosigi ye sanga de ye.
Ben te dogofen ye.
Juru te ban mogo n'a sigiogon ce..
Dine ko bee ye si se ye.
Ka n korota ka n sidon, o man di n ye.
An k'an banban nogen ko.
Adamaden
Sogow dogoyoro ye tukonona ye.
Ben kelen ma, o de ye dine ko bee ye.
An be nogen taw de jini na, Ala ko te:
Jigi te ban mogo n'a sigiogon ce.
Dingesosigi ye teme n na de ye.

Burama Berete ka bo Diyu
Kajolo mara la.

Kalankene N° 54 : Bamanankan kumasenw Kumasen walema bolosabatigi

An tun bε min dɔn bamanankan kumasenw kan kakɔrɔ, o tun ye, ko suguya naani don.

Fokumasesen (*phrase affirmative*)
Nininkalikumasesen (*Phrase négative*)

Diyagoyalikumasesen (*phrase impérative*)

Ani kabalikumasesen (*phrase exclamative*)

Nka don o don tulo bε taa kalanso. Bamanankan sariyasun gafe kura bora sisān, o ye kumasen suguya wolonwula sɔrɔ (7) :

1 - Kumasesen walema bolofilatigi
2 - Kumasesen walema bolosabatigi (walima kumasen kunbagama)

3 - Damakɛnɛnikumasesen

4 - Kumasesen walentan dafama

5 - Kofolikumasesen

6 - Kumasesen cogoma

7 - Nininkalikumasesen.

Ni Ala sonna a ma an bεna an da don kelen-kelen nin kumasen ninnu na k'u walawalan.

Gafe kura in sεbennna Mali ni Noriwεzijamana ka jε kɔnɔ fasokanw yiriwali kama ka kεjε ni Mali kalanko taabolow ye. Mali ni Faransi nininikεlaw jera ka nin gafe in sεben nɔgɔn fe. U bε bɔ nin cakεda ninnu na : DNEB, CNE, ILAB, ISH, Bamako Iniversite, ani Faransi INALCO.

San 2006 ɔkutoburukalo kibaru kɔnɔ kalankene n° 45nan kɔnɔ, an da sera kumasen walema bolofilatigi ma. Nin kibarusebɛn in kɔnɔ, an bεna an da se kumasen walema bolosabatigi ma. A bε fɔ o ma tubabukan na (*Enonce verbal à trois termes*)

Hakililajigin :

N'a fɔra kumasen walema, dɔw bε kabakoya ko yali kumasen bε yen wale tε min na wa? Onhɔn kumasenw bε bamanankan na wale tε minnu na.

Misali : 1 - Isa ye karamogo ye.
2 - To bε daga la.
3 - Mogo numan don.
4 - Sama ka bon.

Kumasen fɔlɔ danew ye :

Isa : (tɔgo); ye : (dεmεnan walima kumasenmabennan); Karamogo : (tɔgo); ye : (kɔbila).

Wale tε kumasen in kɔnɔ.

Kumasen filanan danew : O ni fɔlɔ danew ye suguya kelen ye : wale t'a kɔnɔ.

Kumasen sabanan danew suguya : Mogo : (Tɔgo); numan = (mankutulan walima cogo); don = kumasenmabennan.

Kumasen naaninan danew suguya : Sama : (tɔgo); ka : (kamankutulan); bon : (mankutulan walima cogo) wale tε o fana kɔnɔ.

Kumasen walema bolofilatigi misali do file nin ye : Fali bolila. Bolo fɔlo ye Fali ye, o ye tɔgo ye, bolo filanan ye bolila ye, o ye wale ye. (A' ye kalankene N°45 nan laje)

Kumasen walema bolosabatigi
Hakililajigin in temenon kɔ, an bε se kumasen walema bolosabatigi ma sisān:

Misaliw : Fanta bε daga dilan.

A ye saga san.

Madu tε kɔgo dun.

N'i ye nin kumasen ninnu laje, i b'a ye bolo saba b'u kelen-kelen na

walima tige saba.

Misali fɔlɔ la : Fanta = ye waletigi ye walima walekεbaga; daga = ye walekunbaga ye, wale bε kε ale kan; dilan ye wale ye waledεmenan walima kumasennabennan bε waletigi ni walekunbaga ce, n'o ye bε ye.

Misali filanan na : A = ye walatigi ye; saga : ye wale kunbaga ye, wale bε kε ale de kan; san : ye wale ye; ye : ye

kumasenmabennan ye, ale bε jate wale fe, o de kama a bε wele fana waledεmenan. Ale bε wale kεwaati pereperelatigε.

Misali sabananna : Madu : ye waletigi ye; kɔgo = ye walekunbaga ye; dun = ye wale yεre ye; tε = waledεmenan ye wali kumasenmabennan, a bε bansira kan yan. Ale sɔnsira ye bε ye.

Kokosili : Kumasesen walema bolosabatigi kɔnɔ, tige fɔlɔ ye waletigi ye walima walekεla (walekεbaga). Tige filanan ye walekunbaga ye, wale bε kε ale kan wale tigi fe. Tige sabanan ye wale yεre ye. Ale bε sigi walekunbaga kɔfe.

Kumasenmabennan walima waledεmenan bε waletigi ni walekunbaga ce. Ale bε wale kεtuma jira. **Mahamadu Konta**

Dιnε denmisɛn bεs donni lakɔli la sanni 2015 ce o labenw ma sabati fɔlɔ

Dιnε jamana yεremahɔrɔnyalenw ka tɔnba ye laje ke ka bεna a kan, sanni san 2015 ce, denmisɛnnin minnu si sera kalannadon ye olu bεs ka se ka ta lakɔli la. Dιnε jamana bεs lajɛn bεnna o hakilila in kan. Nka Eρpujamanaw ka tɔnba yεmɔgo do, Luwi Miseli, n'o b'u ka yiriwalikow kunna, o y'a jira k'ale nimisalenba de b'a jira k'a fɔ ko sεgenbaatojamana 75 bε yen, olu tεna se cogo si la k'ɔ layidu in bɔ a sira fe fo ni jamana yiriwalenw ye Erowari miliyarri 3 n'a kunkanfɛn don kalanko dafε o jamana ninnu kɔnɔ. A y'a kuma in fɔ Burikiseli, Belizikijamana kan dιnε kalanko lajɛba senfe. A y'a jira fana ko denmisɛn miliyɔn 77 bε yen minnu si sera lakɔlilata ye nk'u ma se ka don k'a sababu kε faantanya ye. Yεlema tε se ka don nin kalankogeleya ninnu na fo ni Erowari miliyarri 7 donna kalanko dafε san o san. A y'a jira tuguni ko nafolo hake min labilalen bε bi denmisɛnw ka kalanko kama, o bε se ka kε sababu ye ka denmisɛn hake min don lakɔli la, o tε miliyɔn kelen bɔ.

Dukene N° 37nan : MUSOKEL

Muso jigindon mana se, a fari bœe be segen, a kɔ b'a dimi, a kɔnɔ be geleya. Kɔdimi be juguya ka taa a fe.

Tumanin do la, a bœ bala ka ji do bɔto ye a senfurance; ji jeman do, ka joli dɔɔnin ke a la. O ye denso da yeleto ye. Tin damine y'o ye. Denso da ka dɔgo i ko takalakise, nk'a be to ka waga, ka bonya, walasa den ka se ka teme. O de bœ na ni dimi ye.

Tindimi :

Mun be na ni tindimi ye? Denso da bœ bonya wolobulon fana be waga; denso be to ka den nɔni. Nin bœ de be na ni dimi ye. Tuma dɔw la dimi be mada : denso b'a ka baara dabila k'i lafiye dɔɔnin.

Muso ka kan k'i da dimiw waati la, ka ninakili n'a da yelelen ye. Nk'a man kan ka nɔna ko a bœ den nɔni fɔb. Waati do mana se, a bœ ji do woyoto ye ka bœ a nɛfela la : o tuma na, o ye denso dayelelen ye ka se a hake la.

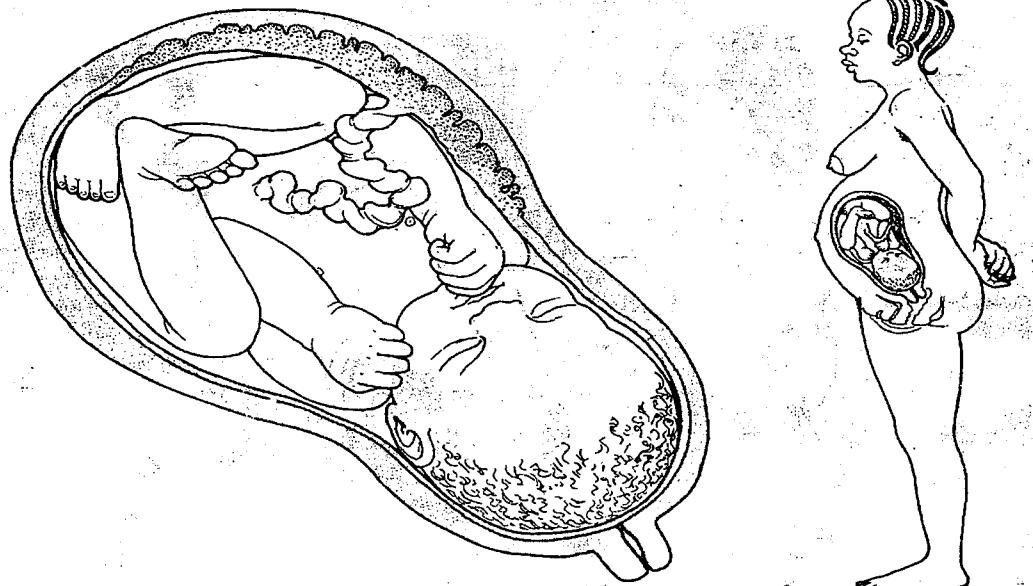
Dimiw be segin ka na ni barika ye bawo den natuma sera. Ba ka kan ka den nɔni o waati de la : a bœ sin ka fiye sama siye kelen dɔɔn k'a disi fa, o kɔ a bœ nɔna ka den nɔni n'a kɔnɔ barika bœ ye, k'i poron dalan kere fila kan, k'i lasama dɔɔnin a kun kɔratalen. Den kunce be bœ o tuma.

Wololi :

Den kunce be bœ o tuma. Ba t'a nɔni

bilen bawo tinnaminena be dendeme ka bœ. A bœ den kun jengé dɔɔnin k'a kamankunkelenlabo; okɔ Kamankunk dɔ in be bœ; den fari to bœ bœ ten. Tinnaminena be dentolabɔ. Oyɔrɔnini bœ la den b'a da yele ka fiye sama, ka kasi. Tinnaminena b'a barajuru t i g e . Den wololen' kɔ, tonso be bœ an'a diliw. A to ye ka muso kɔnɔ ko konuman, ka koɔrimugu ke a la min bejoli to mintile fila walisaba. Jubaato man kanka fama labitani ma, walasa furakelaw ka den kenyəa kɔlosi, ka denba yere deme ni laadilikanw ye. Musomin b'a fe a denka wolo nesuma ni hakililatige la; o be taa jigginniso la. N'a fɔra ko musoya te gansan ye; ko musoya ye koba ye; ko den te a ba sara sɔrɔ abada; o ye tine ye. Ala ye musokel da k'a ke musow garijegé ye; o de kama muso ka bon Ala yɔrɔ ni ce ye.

Mahamadu Konta

Ni kɔnɔbara kalo 9 dafara, fen te fara den kan bilen. Tonso ka baara be jo. Wolonungu be simi ka den bisi ka bœ. Musow ka tin kuntaala ka jan nɔgɔn ye. Do ta te lere 1 bœ, do be se ka tile tilance ke tin kan.

Kunnafo ni surunw

Jiritigeba dijé kɔnɔ : Jiritigeba be ka dɔgɔya Eropujamanaw kan ani Ameriki gun kεnɛkayanfan. NK'o n'a ta bœ, dijé tonba min nesinnen be baloko ni cike ma, o y'a jira a ka laselisèben kɔnɔ, min be bœ kalowɔɔro okalowɔɔro, kojiritigeba b'a tannifilafili la halibi yiriwalisirakanjamananw kɔnɔ, n'an kou ma fana segenbaatojamanaw. Kele be segenbaatojamanana minnu kɔnɔ, olu ta ka jugu n'a to bœ ye. San o san, o jamana ninnu kɔnɔ, jiritu taari miliyon 13 nɔgɔnna be tige k'a ban tayi. Farafinna ta ka kan ka mögo siran kosebe ; kemesara la jiritu hake min be dijé kɔnɔ, Farafinna tay'ola 18ye. Nka san 1.990 ni 2005 ce, kemesarada la, jiri 9 kera falaki ye. Dijé kɔnɔ, jirimayorɔfanbabé Ameriki gun woroduguyanfan ani Karayibu jamanaw kan. O yɔrɔ ninnu na, san 2000 ni 2005 kɔnɔ, san o san, kemesarada la, jiritu 0,5 tun be ke falaki ye, kasɔrɔ san 1.990 waatiw tijen hake tun ye 0,46 ye.

Dijé kenyatɔnba be demenini na ka senfagabana kele : nin y'a san saba ye a tun fɔra ko senfagabana kelela ka bœ dijé kɔnɔ pewu. O kuma in ma ke sababa ye, bawo Nizeriya silamediinetɔn dɔ banna boloci ma a ko la. O kera sababu ye bana in ka jaman ka taa a fe dijé kɔnɔ. Bi - bi in na, bana jugu in dagalen be jamana naani kɔnɔ : Afuganisitan, Endujamana Nizeriya ani Pakisitan.

Nka dijé kenyatɔnba mako be dolariwari miliyon 60 la sanni san 2007 awirilikalo ce, ka se ka senfagabana in kele Pewu ka bœ dijé kɔnɔ, n'o ye poliyo ye.

Sokola nafa ka bon sonkun ani kunsemé ma : Sokola ye dumunifén ye min nafa ka bon kosebe hadamaden farikolo ma. A ka di, o ye tineyenka dɔnnikelaw ka segesegeliw y'a jira ko sokola b'a to sonkun k'a ka baara ke ka ne, ka joli lataama konuman farikolo fan bee la. O temen kɔ, u y'a jira fana ko sokola b'a to ni kunsemé be balo ka ne bawo a b'a jolisiraw dayele, u ka se k'u ka baara ke.

Ne 5 to

dama goferenamansigi Tunizijamana kan san 1.998, ka Fera

Abasi ke o peresidan ye. Farafinna jamana caman ye Alizeri deme ka Faransi kelle, kerenkennenya la Maroku ani Mali. Mali ye korenfela labila Alizeri mogo murutilenw ye, u ka kelle laben yen, ka na u dogo yen n'a ganna u ko, ani ka kelkecew jini. O waatiw y'a soro Modibo Keyita be fanga la.

Alizerikelle juguyara. A bilenna coricori. A kera donnin don goman ye Faransi bolo. Goferenaman min tun be fanga la o donw na Faransi o desera, o binna. U ye wele bila Zenerali Degoli ma a ka sigi fanga la ka Faransi bo bolo la. O kera san 1.958 zuwenkalo la. Degoli nanen, ale y'a don ko kelle te nin ko in fura ye. A y'a jira a ka kuma kono san 1959 setanburukalo tile 16, ko Alizeri ka kan ni yeremahoronya ye. O ma ben fefewu kolonw ma, n'o ye Alizeri tubabu siginfew ye. Olu murutira san 1.960 zanwuyekalo la. Muruti kera o la fila ye. Alizerikaw murutilen be Faransi kama, tubabu siginfew fana murutilen b'a kama. Ta bilala forobamugu la fan bee Alizeri kono. Okelen mink, Zenerali Degoli ye hakili soro, ka lajeba do laben Ewiyan Faransijamana kan san 1.962 marisikalo tile 3. Faransi goferenaman, Alizeri mogo murutilenw, ani tubabu siginfew mogo murutilenw, olu bee tun be lajeba in kene kan. Lajekelaw benna a kan o don kelle ka jo, marifaw ka bila, a to ka ke sigikaf ye. U benna a kan fana furancelafanga do ka sigi Alizeri kunna, o ka wotew laben tine kan, jelenya la, ka jamanadenw nininka n'u b'a fe ka to Faransi ka mara kono walima n'ub'a fe k'u yere ta. Owotew kera san 1.962 zuluyekalo tile 1. Kemesara la, wotebaga 99,7 ye yeremahoronya sugandi. Alizeri y'a ka yeremahoronya soro nin cogo in nat. Okera san 1.962; o'y'a soro Afiriki jamana caman y'a yere ta kaban, nka o yereaw ma ke ni marifa daburu ye i n'a fo Alizeri ta nogonna. An da bena se o fana ma.

Mahamadu Konta

Nizeriya ntolatanna koro do nangira san 13 kaso la

Faransi jamana na Godiwini Okipari ye Pari Senzerime (PSG) ntolatanna koro ye. Nizeriyaka don. Abinna a kalamoden kan ceninmusoya la. A n'a muso labanna k'a nimatooro n'u ka jonyabaara ye.

Faransi sariya y'u mine k'u kiiri. Ce nangira san 13 kaso la, a muso ta kera san 15 kaso ye.

Godiwini ba fana nangira san 5 kaso la, sabula lamoden tun be lajaaba a jena ama dabali fosi tige o dabilali la. A jirala k'u mogo fila bee binna lamoden in kan ceninmusoya la. Linda min ye Godiwini Okapari muso ye, o y'a ta ke ni nimatoorofenw ye. Kiiri kera suguya fila ye: Binkanni kiiri-ani, jonyamineni kiiri. Faransi sariya tejen n'a ye hadamaden k'a mogojogon mine cogoya min na, u tun y'u ka lamoden mine o cogo la. Kiiri in tigera Weresayi kiiritigeso la. Tina min ye lamoden in yere ye, a si hake be san

15 la san 2007 in na. A y'a jira ko Godiwini n'a muso nana n'ale ye faransi san 2001 kasoro a si hake be san 13 la. A ka fo la, ale tun be wuli sogomanegé kanje 6nan k'u den 4 laben ka taa u bila kalanyoro la, ka dugukonociw jenabé, ka sokonobaaraw ke. N'o ye tobili, finiko ani yoro josi ye. Ka laban ka jiriw son. Ale be tila a ka tile baara la tuma min na, o b'a soro su janfara. U b'ale si dugujukoroso kono matila niginne kan. Kiiriso sariyatigela y'a jira ko Tina tun ye jen ye a marabaaw bolo. Kabini san 2003 fo ka se san 2005 feburuyekalo ma, Tina y'a jira ko ce in tun be to ka bin ale kan. N'ale ma son a b'ale gosi. O kalo in de la, a muso Linda n'a ba y'u mine binkanni do senfe. O kelen Linda ye Tina kun gana, ka sigareti menenen turu a tamanda la fokotasuma sa, kalaban ka nimatoorofenw tintin a musoya la.

Dokala Yusufu Jara

Muso do ye tarikukan yamaruyaseben soro a san 95 la

Nola Oki bangera san 1.911, jiriforotigi do den don. An be waati min na be Jetimori, Kanzasi mara la Lamerikenjamana na.

Tarikukan kunceli yamaruyaseben dili kera jenajeba ye u ka kalanyoro la. Kalan suguya min be to ka lateme tele la, Nola Oki kalanna o cogo la. A ye kalan in damine san 1978 waati la, a furuce fatulen kofe.

San 2006 Nola Oki ye telefilekalan dabila ka yelema lakoli la kalanden 4.500 cela, walasa a ka kalan masoro kosebe. A ka fo la, tarikukan diyara ale yere ye; sabula a ye fen caman ye ka fen caman fana men. A ko kalan b'a to do ka fara a ka donniya kan.

Dine kono lakoliden koreba tun ye Nola Oki ye. A nison tun ka di a ka yamaruyaseben dikene kan. Mogi werew bena u nemada ale fe sabula dine ye kalanso ye; mogi te kalan ka se a dan na.

Dokala Yusufu Jara

Zapon lotoli do ka sanubajanwulen kilo 80 tununna

Polisiv dabaliya banna sanubajanwulen in tununcogo la. Lotoli in be kogojida la Zapon jamana faaba Tokijo ni koren ce. San be sanubajanwulen in koro, a girinya ye kilo 80 ye. A jojan ye metere 1 ani santimetere 21 ye; k'a sankorota ke santimetere 71 ye.

A jirala ko sanubajanwulen in nafolo be se sefawari miliyon 48.1028.539 ma Lotoli Mikazuki min be Sika kin na Tokijo, o ka sanubajanwulen kodon. Polisiw ka fo la, joloko min tun kelen k'a siri o sonyabaa be k'o tige ka sanubajanwulen in ta. Segesegeliw y'a jira ko mogi kelen te se k'a ta sonya.

Dokala Yusufu Jara

Gabon, mogo be ke ka basi son

Awirilikalo temenen in, cénin do su yera u ka so kerefe. A si h a k ε
bē san 3 la, joli fosi tun t'a la tuguni. Siga kera mögo minnu na waleya jugu in keli la, jama jiginna olu kan i ko sankise. Mögo caman dara a la ko cénin kera ka basi són. Mögo minnu fagalen bē ye, i b'a soro u ceya walima u musoya tigelen don ka bo u la; u b'u ne bo ani k'u tulow tige. A ka ca a la, mögo juguw b'o yoro ninnu ke k'u ka fen juguw són walasa o ka do fara u ka sebaaya kan dijne na, mögo tow cela.

Sanga ni waati bee la mogow be bo suw kan Liberewili kogojida la, u fari yoro daw tigelen ka bo u la. San 2005 marisikalo la, bo kera Eriki n'a tojogonke ibrahimu su kan u ceyaw n'u newtigelen. Eriki tun be san 12 hake la. Sonia bolo cenin nupnu faw, n'o ye

Sənja bolo cənin nunnu faw, n'o ye
Zan Eliwisi Ebangi Ondo ni Bubakari
Gariba ye, dəgəkun fila u denw su
yelen kofe, olu ye nisəngoyataama ke
Liberewili kono, k'a jira komogofagalaw
b'u denw kan. O kera a siŋe fəlo ye
məgəw ka bə ka kule ni mogofagalaw
təgo ye.

Ka mogo ke ka basi son o ma damine bi, a be Gabon cogo min na, a be jamana were la ten fan. Liberewili iniwérisite ka jekulu min nesinnen be hakililakow dönni ma, o némogoba Miseli Foromageti y'a jira ko siya döw be Gabon jamana na, olu be hadamaden ke ka sonni ke, u b'a dun. U hakili la ko waleya jugu in keli be se di u ma ka dabalibankow ke mogo tow ia. Manuweli Nowoya ye Eshipani jamanaden ye. A ka baara nesinnen be Gine Ekuwatoriyali siya do ka taabolo nejinini ma. A ka fo la , siya min be wele Fangi n'a be Gine Ekuwatoriyali, Nizeriya, Kameruniani Gabon, o ce farinw tun be bin dugu minnu kan k'o mogow minne, u tun b'u ceyawrn'umusoyawtige k'odun. Miseli Nowoya ka fo la, u hakili la o waleya in be do fara u ka kolokeneya kan Liberewili kalansoba min be wele Iniwérisite Omaru Bongo, o ko koro nejinina doye Berinadini Minko Muwe ye. Ale ye Nba Ntemu ka waleya

Iakali. Nba Ntemu yere be kaso la an be waati min na. Siya do farafinfurakela don. Osiya in be basison, a be mogosogo dun. Nba Ntemu minenen ka taa n'a ye kiiritigeso la san 1.986, a y'a jira k'ale n'a ka kalandenw tun be bin mogow kan k'u faga, k'u cseyaw tige k'u dun. Berinadini Minko Muwe ka fo la, o kojubo in tun ka kan ka mogosogodon noqoya; nka o y'a juguya. Politikiton camanko tile min bora san 1.990, mogo ka ke ka basi son ani k'a yorodowdun, mogote fama waleya ninnu kunnaфони ma. Gabon jamana na politikimogow ni joyoroba nininaw kewale jugu kelen be mogo faga ye walasa u ka sugandi ka bila joyorobaw la, ani u ka to u sagolajoyorow la. O dogolen te jamanden si la. Cenin min fagalen yera awirilikalo temenen in, o fa n'o ye Esono ye, o y'a jira ko n'i y'a ye waleya jugu in te dabila, a kebaaw de te nangi sariya fe. A ko olu y'u ta kiiri tige u yere ma, u ma taa n'u ka mogo fagabaaw ye faamaso la. U y'o ke walasa faamaw ka wuli k'u jo a ko la. Mogo fila minnu su yera Liberewili gogojida la san 2006 zuluyekalo la o do balimake ye Ludowisi Itsogi ye. Ale ka fo la, a dalent'a la ko sariya be jamana konco

mogofagabanbali dabilali la. Kasoro u taara n'u ta kiiri ye fanga la, fo zandaramaw y'u ka mogofagabaa miné. Nka mogofagala in o, depite togobolenba min y'a bila mogofaga la o, ta ma bo sisi ma bo a ko la bilen. Iwisi Oroze Nzewe Asumu fana y'a jira ko mogofaga fo man di; n'o te ale donbaa politikmogo do ye mogofaga ci k'ale koreke faga san 2004. Segesegeliw y'a jira k'u no don; fosi ma k'u la. Sariya la, n'i ye mogofaga, i fana ka kan ka faga. Politikimogo in n'a ye min bila fagali la, u fila bee be Gabon kono hali u jorelen te. Gabon, sariya dun talen be mogofaga kama. A jiralen be ko ni mogofaga min kera sababu ye ka mogofaga dun sua la, walima ka miné mogofaga fan do ni mogokolofeere la, o ka kaso b'a damine san 2 la ka se san 5 ma. Aka alimanisarata fana be damine sefawari 10.000 ma ka se 20.000 ma. Sariya b'a jira tuguni ko mogofaga minnu b'u mogonogon ke ka sonni ke, k'a fari do tige k'o feere walima k'o ke k'a mago ne, o te dowere ye mogofagala ko. A tigi ka kan ka bila a si kasso la.

Izaki Bilanga
Dokala Yusufu Jara

Tulon

Nin ja fila dilanbagá y'a dabo a kama ka fili 10 k'u la. A y'olu nini

Jaabi

1 - Sèben min be jufa kono. 2 - Duloki ja pantalon kan numan fe. 3 - feléwo min be misiri mirabu kan. 4 - Kogo seleke ja sanfe kinin fe. 5 - Ce kamankun numan fe. 6 - Duloki ci kinin fe. 7 - Ja min be pantalon kan kinin fe. 8 - Fugula negen. 9 - Ja kérénanima min be ce bolofen kan. 10 - Ce bolokonin kinin fe.

Ntolatan : Mali ni Seralewoni woɔɔ ni falaki (6 ni 0)

Karidon zuwenkalo tile 17, Mali ni Saralon walima Seralewoni ye nɔgɔn soro Farafinna ntalatanba nebilantolatanw hukumu kɔnɔ. A kera marisikalo tile 26 farikolojenajekene kan, nege kannε 19 waati la.

Jama ma bɔ o cogo la ka taa Samatasəgew lajɛ bawo, sigasiga ni siran tun be mogow la. Ja gelən minnu sera k'u sen bɔ u kɔnɔ kɔrɔ ka taa, olu kɔni y'u ne daamu. An minnu fana tora jabaranin kɔrɔ, anw fana ma nimisa fewu ka d'a kan Samatasəgew y'u jo u joyɔrɔ la. U y'u jo u joyɔrɔ la, kɔrɔ jumen b'o la?

Malidenw ye mun jini u fe?

Malidenw y'a jini u fe, u be se min na u k'o ke. Dɔwɛre ma jini u fe o kɔ. U y'o de ke karidon zuwenkalo tile 17, hali u ma səgen..

Nin y'a san damado ye, malidenw kabakoyalen don, k'u dabali ban. U te k'a faamu ya munna Samatasəgew te ka se ka mɔnɛ bɔ. Degelikaramogow ni faamaw tun be ka mun fo u ye ? Anw t'o dɔn.

Hakilila minnu fana tun b'u kunkolo la, anw t'o fana dɔn. An kɔni be min dɔn, o ye « U be se min na o tun te ka o ke ». Ntolatan dun ye ko fila dɔrɔn ye : « N be se walima n te se ».

Jalatigebaga ye namara ke, a donna tan, a bɔra tan, o si t'a ne ye . I be se min na o ke dɔrɔn, o la, hali n'i ma se soro, a be dɔn k'a fo i y'i se ke, mogɔ dan y'i se ye. Tiŋe don, malidenw nisondiyara k'a ye ko Samatasəgew ye woɔɔ ni falaki ke Seralewoni kaw la. Nka n'i ye jatemine ke ntolatan kunfɔlɔ kan, i b'a ye k'a fo Mali ye bi hake min je a be se 5 ma. Mali ye kɔrineri caman soro n'o ye dogodogoninw ye, o si tancogo man ne. Mali ye cibabawu caman fana soro, n'a be fo o ma tubabakan na « kufaran », o si ma mako ne. N'i ye nin bee lajɛ, i ka kan k'i yere nininka. Mali degelikaramogow be ka Samatasəgew dege mun kelen na?

K'a ta numan fe ka na kinnin fe, sigilenw ye Seyidu Keyita, Idirisa Kulubali, Mamadu Jalo, Alifuseyini Keyita, Basala Ture, Suleyimani Jamuntene.

Jolenw ye Adama Kulubali Polisi, Seki Umaru Dabo, Mahamadu Sidibe Maha, Jibirili Sidibe ani Bubakari Sidiki Kone

Degelikaramogow ka baara ye, ntolatannaw ka se k'u fanga n'u hakili fara nɔgɔn kan, ka don da kelen fe, ka bɔ da kelen fe, lajiniw ka sabati. N'u tun sera k'o ke, cibabawu, ni dogodogonin caman minnu tiŋena, olu tun te tiŋe ten fu; ani bijeba in, o tun te ke.

Fen kelen min ye ne nisondiya kosebe nin don in, o kera teliya yɔrɔ ye. Samatasəgew tun ka teli kosebe kari temenen in, kasɔrɔ don tɔw la, u tun suulusaalalen don.

Nka halibi, Mali ma wasa soro fɔlo. An ka Ganataa ma sabati fɔlo. Bawo n'an b'a fe siga ka bɔ a la fo an ka se soro ntolatan laban na. Mali ka ntolatan laban be ke Lome Togokaw fe yen. Mali ka kulu la, Mali ye fɔlo ye ni kuru konontɔn ye. Togo ye filanan ye ni kuru konontɔn ye nka farankan be Mali ka konontɔn kan. Benen ye sabanan ye ni kuru seegin ye.

Nin jamana saba bee be se ka joyɔrɔ fɔlo soro, nka ni min cira walima ka filaninbin ke o niyɔrɔ be dɔgɔya.

Misaliw : Ni Togo ye Mali ci, o be Togo ka kuru be 12 ye, Mali ta be to 9 na. Nka ni Mali ye Togo ci, Mali ka kuru be ke 12, Togo ta be to 9 na.

N'a kera filaninbin ye dun ? U bee

lajelen ka Kuru be ke 10 ye O la, n'o y'a soro Benen sera Saralon na, o ka Kuru be ke 11 ye. Ale be ke o la fɔlo ye.

Kuma caman kɔni te min na, o ye Mali k'a jija ka se Togo la. Ala ka Samatasəgenw dème !

Mali bidonnaw :

Jibirili Sidibe, penaliti la : 1

Seyidu Keyita Sedubilen siŋe fila :

2. Mamadu Jalo : 1

Lasana Jalo : 1

Basala Ture : 1

Mahamadu Konta

«AMAP» kuntigi
Solomani Darabo
-Mali kanw kunnafonisebenw
baarada kuntigi
Nanze Samake

Kibaru

BP : 24 Téléfoni: 221-21-04

Kibaru Bugufiyɛ Bosola

Bamako - Mali

Seben nijekulu

Mahamadu Konta, Dokala

Yusufu Jara

Labugunyɔrɔ - Kibaru gafedilan
baarada

Bɔlen hake 16 000